

Edvard de Bono

DUH KOJI

PLENI

Prevela s engleskog

BILJANA KUKOLEČA

Mono i Manjana

2011.

Uvod

Šta je to divan um?

Na zabavi se pojavila lepotica. Imala je besprekoran ten, elegantnu odeću i savršenu figuru. No, na opšte čuđenje, uglavnom je bila sama. Ljudi su joj prilazili, ali su se i brzo udaljavali od nje.

Tada se u prostoriji pojavio jedan nizak, proćelav, mišoliki muškarac. Gosti su ga okružili i ubrzo su se svi upustili u veoma živ razgovor sa njim.

Šta se to dogodilo?

Možete na razne načine ulepšati svoje telo. Postoje mnoge vežbe, a i gimnastičke sale koje služe za to. Postoje i razne masaže, liposukcija, kao i veštački umeci koji menjaju figuru.

Možete ulepšati lice kozmetikom, a možda i primenom plastične hirurgije. Muškarci mogu da presadie kosu, ako to požele.

No šta je sa vašim umom? Da li se uopšte trudite da ga ulepšate? Velika fizička lepota je ipak dosadna ako nas lepa osoba zamara svojim dosadnim mislima. Lepotom možete privući pažnju, ali je nećete zadržati.

Žena na zabavi je očigledno bila dosadna osoba sa gnjavatorskim umom, a sićušni muškarac je bio jedna od onih osoba sa divnim umom. Zbog toga je privukao mnogo veću pažnju prisutnih nego što je to uspelo lepotici.

Šta, dakle, možete učiniti da ulepšate svoj um?

Rođeni ste sa određenim crtama lica i figurom. Možete ih ulepšati u izvesnoj meri. No mnogo više možete učiniti za sebe ako se potrudite da ulepšate svoj um. Ova knjiga govori baš o tome. Ona vam ukazuje na različite načine na koje možete da ulepšate svoj um.

Ako ste po prirodi lepi, prava je tragedija da ta lepota propada zbog vaše dosadne naravi. To je isto kao da ste kupili divan automobil, ali niste sipali gorivo u rezervoar.

Ako niste lepi po prirodi, jedna od stvari koju možete učiniti da biste postali privlačni jeste da ulepšate svoj um.

Fizička lepota vremenom bledi i nestaje. Lepota uma ne zavisi od godina i može se samo uvećati sa godinama i stečenim iskustvom.

Mnogi ljudi troše velike sume novca, dosta vremena i ulažu velike napore u poboljšanje svog fizičkog izgleda. Čini nam se, dakle, da je sasvim razumno odvojiti nešto novca i vremena i na ulepšavanje uma.

Šta je, uopšte, lepota? To je ono što drugi cene. Lepota uma može se opisati kao razmišljanje koje se drugima dopada. To nije razmišljanje osobe koja sedi u uglu i rešava složene zagonetke. Lep um je nešto što drugi ljudi cene, a najčešće se ispoljava u razgovoru.

Lepota vašeg uma iskazuje se kroz vaše reči. U ovoj knjizi se razmatra baš ta tema. Mentalna lepota treba da se pokaže u razgovoru. Kao što ljudi mogu da se zadive vašoj fizičkoj lepoti čim vas pogledaju, tako mogu i da uživaju u lepoti vašeg uma slušajući ono što pričate.

Ako želite da ulepšate svoj um, znajte da je to moguće učiniti. To nije pitanje urođene inteligencije niti velikog znanja. Važno je samo kako *koristite* um. Ova knjiga se odnosi upravo na to.

Edvard de Bono

1. Kako se složiti sa sagovornikom

Da biste ulepšali um morate naći neke tačke u kojima se iskreno slažete sa sagovornikom. Za divno čudo, to je najteže od svega.

To je teško ostvariti jer slaganje mora da bude suštinski iskreno, a ne samo verbalno pretvaranje. Teško je i zbog toga što većina ljudi po prirodi naginje suprotnom ponašanju.

Možemo uočiti dve krajnosti odnosa sa sagovornikom – slaganje i neslaganje. Slaganje može biti ovakvo:

Sasvim si u pravu...

Istina je sve što kažeš...

Potpuno se slažem sa tobom...

To je sasvi tačno...

Slažem se sa tobom sto odsto...

Ako se složite sa svim onim što sagovornik kaže ne ostaje mnogo prostora za raspravu, razgovor niti razmenu mišljenja.

Izgleda kao da vaš sagovornik drži predavanje. To sve lepo zvuči, ali je vaš doprinos razgovoru očito minimalan.

Postoji i druga krajnost:

Da. ali...

Uopšte se ne slažem...

U tome grešiš...

Uopšte nije tako...

Takva osoba insistira na potpunom neslaganju sa sagovornikom i bilo čim što ovaj kaže. Ima mnoge argumente i želi da svojim neslaganjem naglasi sopstvenu superiornost. Akademski i visoko obrazovane osobe često se ponašaju na taj način, jer su ih u životu stalno hrabrili da to čine. Takvo ponašanje je veoma iritirajuće i daleko je od divnog uma.

Treba, dakle, biti negde između te dve krajnosti. Ne morate se složiti sa svim što sagovornik kaže. Ne morate se ni suprotstavljati svemu.

POTREBA DA SE BUDE U PRAVU

Postojanje ove potrebe vezana je za ego. Rasprava je borba dva ega. Ako se saglasite sa sagovornikom, izgleda kao da ste svoje mišljenje podredili njegovom – to znači da ste na gubitku. Ako se ne slažete s njim, potvrđujete svoj ego i ukazujete na svoju